

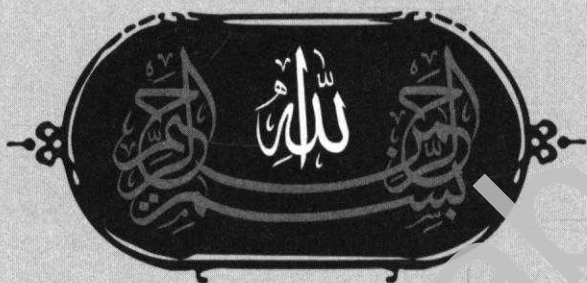
4982

۵۰۰

۳

۱۲۸

دارالحدیث

www.ketab.ir

سرشناسه : سبحانی، محمدتقی، ۱۳۹۵ -

عنوان ونام پدیدآور : از نماز تا سبأ / مولف محمدتقی سبحانی نیا.

مشخصات نشر : قم : موسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث. سازمان چاپ ونشر،
۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری : ۱۲۸ ص.

ISBN: 978 - 964 - 493 - 921 - 1

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۲۱.

موضوع : نماز -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع : Questions and answers -- Salat

شناسه افزوده : موسسه علمی - فرهنگی دارالحدیث. سازمان چاپ ونشر

رده بندی کنگره : ۱۳۹۵ الف ۲ س / BP۱۸۶

رده بندی دیویی : ۲۹۷ / ۳۵۳

شماره کتاب شناسی ملی : ۴۴۷۱۵۸۴

چهل پرسش و پاسخ در باره نه از

محمد تقی سبحانی نیا

عضویت علمی دانشگاه قرآن و حدیث

معاونت فرهنگی و هنری
مدیریت تولید کتاب‌های عمومی

۷۴

مؤلف: محمد تقی سبحانی نیا
ع: هینت علمی دانشگاه قرآن و حدیث

م.ا.یر. تولد: مصطفی پورنجاتی
ویراستار: سید محمد ذلال موسوی
طراح جلد: علیرضا مری: حسن فرزنانگان
ناشر: سازمان چاپ و نشر دارالحدیث

نوبت چاپ: سوم / ۵
شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: 15000

دفتر مرکزی: قم، میدان شهدا، خیابان معلم، پلاک ۵... سن. ۲۱... د. بکار: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۷۱ / ۰۲۵-۳۷۷۴۰۷۲
صندوق پستی: ۴۴۶۸ / ۳۷۱۸۵

نمایشگاه دائمی: قم، خیابان معلم / تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۵۴۵

فروشگاه شماره ۲: قم، خیابان معلم، مجتمع ناشران، طبقه همکف، پلاک ۲۹ / تلفن: ۰۲۵-۳۷۷۴۰۷۱ / ۰۲۵-۳۷۷۴۰۷۲

فروشگاه شماره ۳: شهرری، حرم عبدالعظیم حسنی ع.ق. / تلفن: ۰۲۱-۵۵۹۵۲۸۶۲ / ۰۲۱-۵۵۹۵۲۸۶۳

فروشگاه شماره ۴: شهرری، حرم عبدالعظیم حسنی ع.ق. / تلفن: ۰۲۱-۵۱۲۴۴۹۹۳ / ۰۲۱-۵۱۲۴۴۹۹۴

فروشگاه شماره ۵: شهرری، حرم عبدالعظیم حسنی ع.ق. / بازار قدیم / تلفن: ۰۲۱-۵۵۹۳۰۹۹۹ / ۰۲۱-۵۵۹۳۰۹۹۸

darolhadith.ir

darolhadith.20@gmail.com

کلیه حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

مؤسسه انتشاراتی دارالحدیث

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۱۱	بخش اول: تشریح نماز
۲۳	بخش دوم: صورت یا شکل نماز
۳۵	بخش سوم: اوقات نماز
۳۹	بخش چهارم: اجزای نماز
۴۱	بخش پنجم: اهمیت نماز
۵۷	بخش ششم: آثار و برکات نماز
۶۳	بخش هفتم: مراقبت از نماز (اهتمام به نماز)
۷۱	بخش هشتم: آداب نماز
۸۱	بخش نهم: قبولی نماز
۸۹	بخش دهم: سبک شماردن نماز
۹۳	بخش یازدهم: بی‌مبالاتی در ادای نماز
۹۷	بخش دوازدهم: مسائل اختلافی بین شیعه و سنی
۱۲۱	کتابنامه

مقدمه

نماز زیباترین تکلیف الهی است که بنده خاکی را ملکوتی می‌کند و او را به اوج می‌برد، از هم‌نشینانی با خاکیان، پروازش می‌دهد و از فکر آب و نانش می‌رهاند. نماز، باند پروزی است که بنده گرفتار در تاریک‌خانه دنیا را لحظاتی به وادی نور، پرواز می‌دهد، روحش را صفا داده، او را همچون قطره ناچیز به اقیانوس بی‌کران، متصل می‌کند و به یادش می‌آورد که موطن اصلی اش، مأوای دیگری است و برای بقا در این تاریک‌خانه، آفریده نشده است و از بد حادثه در این ناکجا آباد، گرفتار آمده است. پس آن حکیمی که انسان را آفرید و نسبت به او *أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ* و *رَوْفًا* بعبادة الصالحین است، راه‌رهایی از عالم هست مادی را نمایند و نماز را براو واجب ساخت و از مهم‌ترین خطوط قرمز دین، قرارش داد تا راه گم نشود و مقصد و مقصود، فراموش نگردد؛ خطوط قرمزی که تحت هیچ شرایطی نمی‌توان از آن گذشت و آن را نادیده گرفت.

نماز، در اسلام اولین تکلیف الهی و نخستین فریضه بوده و در اهمیت این

فريضة الهی، همین بس که در متون دینی با عناوینی چون: ستون دین،^۲ نور،^۳ دلیل و راه نما،^۴ ترازو،^۵ آخرین وصیت پیامبر خدا ﷺ،^۶ نخستین فريضة الهی،^۷ اولین عملی که یک مسلمان، واجب است آن را فرا بگیرد،^۸ علامت مسلمانی،^۹ زیور اسلام،^{۱۰} نور چشم پیامبر خدا ﷺ و امتش،^{۱۱} سفره مهمانی خدا،^{۱۲} محبوب ترین کار در نزد خدا^{۱۳} و بهترین دستور الهی^{۱۴} خوانده شده است؛ توصیفاتى که در مورد هیچ فريضة دیگری شبیه آن وارد نشده و با این تعدّد و تنوع، بیان نشده است. از این رو، با مروری بر آیات و روایات، به وضوح، اهمیت و جایگاهی بس والا در نزد پروردگار دارد و اقتضا می کند که همه مسلمانان نه تنها به انجام دادن آن، بلکه به اقامه یا برپایی نیکوی آن، اهتمام ورزند و از این طریق، خود را در پیرسگاه خدای خویش، محبوب سازند و بهانه آمرزش خود را مهیا سازند. بی تردید با این توصیفات، که در این جا فقط به عناوین آن اشاره شد، اطمینان و یقین حاصل می شود که تعهد عملی به انجام نیکوی نماز، امیدواری به رحمت

۱. المحاسن، ج ۱، ص ۱۱۶، ح ۱۱۷: «إمامنا محمد ﷺ: الصلاة عمود الدين...».

۲. شناخت نامه نماز، ج ۱، ص ۱۱۶، ح ۱۰۶.

۳. همان، ح ۱۰۵.

۴. همان، ح ۱۰۷.

۵. همان، ح ۱۰۰ - ۱۰۴.

۶. همان، ح ۱۰۰ - ۱۰۴.

۷. همان، ح ۹۲ و ۹۳.

۸. همان، ص ۹۸، ح ۷۹ - ۸۱.

۹. همان، ح ۷۸.

۱۰. همان، ص ۹۴، ح ۷۲ و ۷۳.

۱۱. همان، ح ۷۱.

۱۲. همان، ح ۷۱.

۱۳. همان، ص ۸۹، ح ۵۶ - ۶۸.

الهی را به ارمغان خواهد آورد و صد البته، کوتاهی و اهمال در انجام دادن آن نیز روزنه‌های امید به رحمت و مغفرت الهی را کور و مسدود خواهد ساخت.

اگر چه اهمیت والا و بالای نماز، برای هر کسی که در آموزه‌های دینی و معارف قرآنی و حدیثی غوری کند، مخفی نمی‌ماند، اقامع الأسف، می‌بینیم که در جهان اسلام، اهتمام به نماز، بویژه در بین جوانان، رو به افول است و اشتغالات فراوان، تحولات اجتماعی سریع، تبدیل جوامع به جوامع صنعتی و همچنین رواج انواع تفکرات انحرافی و شبهات ویرانگر اعتقادی، آنان را در معرض هر گونه آسیب اعتقادی و عملی قرار داده است؛ حقیقتی که هر دیندارِ دردمندی را به فکر فرو می‌برد و او را به اندیشه برای کشف یا ابداع راه چاره، وادار می‌سازد.

اثر پیش رو، اقدام کوچک و ناچیزی است که از احساس مسئولیت مؤلف، نشئت گرفته و تلاشی است برای پاسخ‌گویی به برخی از مهم‌ترین پرسش‌های جوانان در باره نماز. این اثر، با ادبیاتی ساده و روان و البته به صورت موجز با اتکا به کتاب ارزشمند شناخت نماز، تدوین گردیده است. شناخت‌نامه نماز، توسط آیه الله محمدی ری شهری و جمعی از هم‌کاران صدیق ایشان در مؤسسه علمی-فرهنگی دار الحدیث، تدوین و توسط انتشارات دار الحدیث، به زیور طبع آراسته شده است. از این رو، تقریباً تمام پاسخ‌های ارائه شده به پرسش‌های کتاب، برگرفته از آیات و احادیث است و ضمن کوتاهی و کم‌حجمی اثر، متقن و منطقی است. امید است که خوانندگان عزیز، از مطالعه آن بهره کافی را ببرند و برای پرسش‌های احتمالی آنان، پاسخی در خور و شایسته ارائه شده باشد.

در این کتاب، چهل پرسش پُر تکرار در باره نماز، مورد توجه قرار گرفته و پاسخ داده شده است. پرسش‌ها در چند دسته تقسیم و به صورت موضوعی سازمان‌دهی شده که در فهرست کتاب آمده، مرتب شده است. از ویژگی‌های این پرسش‌ها، تنوع

موضوعی آن است که تقریباً به ابعاد مختلفی همچون پیشینه، تشریح، اهمیت، ساختار، سبک شمردن و آداب نماز و نیز تفاوت‌های بین شیعه و سنی در نماز، مربوط می‌شود. البته ناگفته نماند که بنا نبود در این اثر به پرسش‌های مربوط به احکام نماز، پرداخته شود؛ چه آن که پرسش‌های مربوط به احکام نماز، از نظر رتبه پس از اعتقاد و باور به وجوب آن و نیز اهتمام به انجام دادن این فریضه الهی است. همچنین، محلّ پاسخ‌گویی به این قبیل پرسش‌ها، رساله‌های عملیه است که بسته به انتخاب مرجع تقلید به وسیله مکلفان، ممکن است پاسخی متفاوت داشته باشد؛ زیرا احتمال اختلاف در فتاوا در بین فتاوی مراجع تقلید، بویژه در برخی مسائل جزئی نماز، وجود دارد. بنا بر این، خوانندگان عزیز برای دریافت پاسخ سؤالات شرعی خویش در موضوع نماز، لازم است به رساله مرجع تقلید خود رجوع کنند و این اثر، منبع مناسبی برای دریافت پاسخشان نیست؛ اگر چه چند پرسش شرعی از باب ضرورت، مورد بررسی قرار گرفته و پاسخ داده شده است.

در پایان، از مؤسسه علمی فرهنگی دار الحدیث و رئیس محترم آن، آیه الله محمدی ری شهری که به حق، بیان‌کننده حرکتی نو، پُرشتاب و ارزنده در موضوع علوم و معارف حدیث شیعه در دوران معاصر بوده‌اند، صمیمانه سپاس‌گزارم و توفیق روزافزون ایشان و همکارانشان را از پروردگار مهربان، مسئلت می‌نمایم.

محمد علی حسینی نیا

۱ دی ماه ۱۳۹۴

۱۷ ربیع الاول ۱۴۳۷